

SKOG MILJØ

3-2022

Arrangementenes tilbakekomst

Pengestøtte fra Sparebankstiftelsen DNB
Jubileum i arboretet på Kvatninga

Hurdagene med besøksrekord4
 Kul dag for 30 0007
 Dyrsku'ns grønne lunge8
 1000 oslobarn på årets skoleskogdager.....9
 Nok en dag med yrende liv på Sognsvann10
 Godt besøk på Jakt- og fiskedagene11
 3 millioner i støtte til skoleskogdager og «kong(l)e for en dag»!.....12
 Arboretet på Kvatninga står nå klart for besøkende14
 «Hvem eier skogen vår» En debatt om flerbruk.....16
 Skogkurs på plass i Mjøsbygga18
 100 ungdommer med sommerjobb i skogen i 202219
 Smakebit fra fagbladet Norsk Skogbruk.....20
 Nye i Skogselskapet21
 Årets 5. klasser: Bli med på Skoglekene21
 Skogen er vårt viktigaste verktøy for å nå klimamåla.....22
 Smånytt22
 Nytt og gammelt26
 Skog og Miljø-bildet 27

SKOG MILJØ

Utgiver: Det norske Skogselskap
 Wergelandsv. 23B, 0167 Oslo
Telefon: 23 36 58 50
E-post: info@skogselskapet.no
Bankgiro: 7001 05 21198
 ISSN 0803-3943
Redaktør: Astri Kløvstad
 astri.klovstad@norsk-skogbruk.no

Grafisk produksjon: Å jour design
Trykk: 07 Media, avd. Aurskog, www.07.no
Annonsepriser (ekskl. mva.):
 1/1 side kr 6 000
 1/2 side kr 3 500
 1/4 side kr 2 000
 1/8 side kr 1 000
Frist neste nummer: 21. november 2022

Styret Det norske Skogselskap
Leder: Line Henriette Holten
Nestleder: Lars Henrik Sundby (Skogselskapet i Oslo og Akershus)
Styremedlemmer: Simen Gjølsvåg (NIBIO), Anders Hals (Skogselskapet i Buskerud og Telemark), Terje Kolstad (Skogselskapet i Møre og Romsdal), Marte Friberg Myre (Innlandet/Skogfrøverket), Ole-Christian Løchen (ansattes representant)

Det norske Skogselskap er en ideell organisasjon med ca. 8 000 medlemmer fordelt på totalt 16 fylkesskogselskap. Vår visjon er at alle mennesker skal oppleve skog som en verdifull kilde til livskvalitet. Siden 1898 har selskapet utviklet seg fra i starten å sørge for helt nødvendig skogreisning til nå å jobbe med bevisstgjøring rundt skogens viktige rolle i kampen for et bedre klima.

www.skogselskapet.no

FORSIDE: Flere plankehytter er satt opp i regi av Skogselskapet denne sommeren.
 Foto: May-Sylvi Skinnerlien

STEDSTILPASSET SKOGBRUK

Mer i vinden enn noen gang

Stedstilpasset skogbruk er langt fra et nytt begrep for en skogbruker. Men viktigheten av å nå kunne ta i bruk *alle* verktøyene i verktøykassa – for å tilpasse seg bedre til de lokale forholdene på stedet, er av største betydning. Dette er avgjørende for å lykkes med en målstyrt forvaltning og derigjennom kunne sikre en robust framtidsskog.

I lederen til nr. 1/22 skrev jeg om viktigheten av stedstilpasset skogbruk og bakgrunnen for at Skogselskapet har valgt å prioritere dette så høyt. Dette blant annet etter felles vedtak på Rådsmøtet i 2021 og fremover. Siden den tid har svært mange, både i det utøvende skogbruket og andre aktører med interesse for skog, fått økt nysgjerrighet og behov for utvidet kunnskap knyttet til fagfeltet. Det er meget gledelig, all den tid det bidrar positivt til at vi kan ta enda bedre vare på skogen og sikrer at denne blir mer robust - for å kunne tåle de utfordringene som måtte komme i tiden fremover.

«Det er rett og slett enestående det vi ser nå. Det har vært varslet, men det vi før så på som ekstremt, det er nå den nye normalen». Sitatet er hentet fra Kikki Kleiven, Direktør for Bjerknessenteret for klimaforskning i Bergen, som nettopp har vært på en stor konferanse med klimaforskere fra hele verden. Været og klimaet blir mer ekstremt i store deler av verden, men også Norge blir påvirket av dette. Vi har allerede opplevd det, med tørkeperioder, med flom og ekstremnedbør, med ekstremvind og påfølgende skader – og en skog som dermed blir mer utsatt og sårbar for insektangrep og andre skader.

I 2023 skal en ny norsk PEFC-skogstandard, bestående av 30 kravpunkter, tas i bruk i hele landet. All kommersiell omsetning av tømmer i Norge er PEFC-sertifisert og det er avgjørende at markedet har tillit til det skogbruket som utøves. Dette krever at skogbruket kontinuerlig gjennomfører nødvendig kursing og opplæring, i tillegg til at det er en bevissthet knyttet til de ulike beslutningene som igjen påvirker situasjonen for planter, dyr og ulike interessegrupper i skogen.

Et stedstilpasset skogbruk handler om å planlegge skogproduksjonen best mulig for fremtiden, ta de riktige beslutningene basert på de lokale forholdene på stedet, samtidig som man hensyntar ulike brukergrupper. Rett og slett bruke hele verktøykassa og unngå et sjablong-skogbruk.

Satsingen på temaet under årets største møteplass i skogbruket, Hurdagene 2022, viste med all tydelighet at temaet fenger, skaper interesse og engasjement – og i høyeste grad er i vinden. Les mer om dette på side 4 i bladet. Videre vil det være et av hovedtemaene på egen samling for alle ansatte i Skogselskapsfamilien senere i oktober. Målet for mange vil være å skape en optimalt produserende skog.

Skogselskapet har vært skogens vokter i over 120 år og har bidratt til gjenoppbyggingen av skogressursene etter lang tids rovhogst. Nå er tiden moden for å sikre den robuste framtidsskogen gjennom et mer bevist, aktivt og steds-tilpasset skogbruk. Vi skal bidra til formidling av kunnskap knyttet til fagfeltet, etablere permanente informasjonsplakater om temaet, bistå til utvikling av demonstrasjonsfelter og skape gode møteplasser for aktører som vil engasjere seg i temaet. Dette i et tett og godt samarbeid med de ulike aktørene som er opptatt av skogen.

Ha en god høst – og så møtes vi i skogen! 🌿

Hurdagene med besøksrekord

Etter seks års ventetid var skogbransjen tydelig heltent på en skikkelig maskinmesse. Årets arrangement slo definitivt alle rekorder da mellom 2500 og 3000 besøkte Hurdagene i vakkert septembervær.

TEKST: LINE VENN **FOTO:** ASTRI KLØVSTAD

På grunn av korona ble Hurdagene 2020 utsatt først ett år og så enda et. Og det var klart at bransjen nå var veldig glade for å samles igjen. Publikum ga ettertrykkelig uttrykk for at det var på tide, og utstillerne hadde med nyheter som hadde hopet seg opp de siste årene. Løypa var dessuten kort og arrangementet kompakt, noe publikum responderte positivt på. Ikke desto mindre viste nesten 40 utstillere seg fram på messa.

MANGE UNGE

Fredagen var den store dagen for bransjen selv, og det var tydelig at mange hadde valgt å ta arbeidsdagen sin på messa. I tillegg hadde hele skoleklasser tatt turen, fra skoglinjene blant annet på Jønsberg, Hvam, Natur vgs og Saggrenda – i tillegg til studenter fra Evenstad og NMBU. Til sammen 200-250 studenter og elever hadde meldt sin ankomst. Videre møtte

vi også mange lærlinger og nyutdannede. På lørdagen dukket dessuten familiene opp. Også her var mange potensielle rekrutter med.

ENTREPRENØRGALLA

Fredag kveld ble som vanlig også den store møteplassen for entreprenørene. Da avholdt MEF (Maskinentreprenørenes Forbund) såkalt gallamiddag, og godt over 500 deltok på denne begivenheten. Skogselskapet systematiserte en formidabel samlebåndproduksjon på serveringa rett utenfor teltene, der det både ble underholdning, musikk og til og med litt dans.

FAGSEMINARER

Nytt på messa denne gangen var to fagseminarer på skogskjøtsel, tilrettelagt av arrangørene Skogselskapet og Nibio i samarbeid med NMBU. Temaet var det tidsriktige «stedstilpasset skogbruk» og både ungskogpleie og tynning ble behørig diskutert og demonstrert. Og selvsagt stod praktisk tilnærming sentralt. Fagseminarene gikk begge dagene så alle fikk sjansen. Arrangørene Tore Molteberg i Skogselskapet og Per Almqvist i Mathiesen Eidsvold Værk opplevde svært positiv respons på seminarene som hadde flere hundre besøkende. De to tror

TORG: På «torget» var det i tillegg til stands også servering av mat og muligheter for å slå seg ned rundt bålpanna.

ALLSIDIG: Alle skogsmaskinleverandørene var til stede på Hurdagene, men det var også veldig mange andre leverandører av utstyr og produksjonsmidler.

CAFE: Skogselskapet sørget for servering under hele arrangementet. Fredag kveld mobiliserte gjengen for samlebandproduksjon av 500 burgere som skulle serveres idet «entreprenørgallaen» startet her.

PLANTEPRODUSENTER: Skogplanter Østnorge og Norgesplanter hadde stand side om side.

STEDSTILPASSET SKOGBRUK: Både lørdag og søndag ble det avholdt fagforedrag om stedstilpasset ungskogpleie og tynning. Her fra ungskogpleieseansen hvor Kjersti Holt Hanssen fra Nibio og Håvard Midtskogen fra Skogselskapet foredro.

LASSBÆRER-NM: Det ble arrangert NM i lassbærerkjøring for både lærlinger og profesjonelle maskinførere i regi av Maskinentreprenørenes forening.

SPENNING: Finalen for proffklassen var jevn og spennende. Administrerende direktør i MEF, Julie Brodtkorb (t.v.) var til stede for å dele ut premiene og lot seg rive med. Det samme gjorde speaker Torfinn Kringlebotn.

TÅRN: Øvelsene i lassbærer-NM består av lasting, lossing, lirkning og løfting av stokker, og stabling av kubber til tårn. Og alt skal skje på tid.

slike faglige arrangementer på utstillingen kan være med å trekke flere grupperinger i skogbruket enn det en ren maskinmesse gjør. – Kanskje kan vi med dette også i større grad henvende oss til skogfunksjonærer, under Almquist når han oppsummerer litt løse tanker sammen med Molteberg mandag ettermiddag – mens de siste maskinene ruller ut av skogen til Mathiesen Eidsvold Værk.

EN FORMIDABEL DUGNAD

Molteberg og Almquist kan også melde om fornøyde utstillere som skal ha signert flere store

kontrakter under messen. – Komatus Erik Øverbø kalte arrangementet «all time high» i Hurdagene-sammenheng, da han rullet ut med sine maskiner. Han hadde opplevd at folk var rolige og tok seg tid og ikke minst at det var de rette som kom på messen, forteller Molteberg fornøyd og legger til at Øverbø føyer seg inn i rekken av smilende utstillere som nå puster ut etter flere heftige dager. For som Molteberg understreker: – Dette er først og fremst en formidabel dugnadsjobb, der alle utstillerne bidrar. Det er en stor jobb å frakte maskiner og utstyr og rigge stand for at de besøkende skal få ta del i det siste av maskinnyheter innen skogbruk her til lands, sier han og benytter dermed anledningen til å takke alle som deltok. 🌿

IVRIGE: Gøy å snekre med ordentlig hammer og spiker på ordentlig hytte.

Kul dag for 30 000

Den 3. september var det igjen duket for Verdens Kuleste Dag (VKD) på Akershus Festning. Og tradisjonen tro var været på vår side med både sol og blå himmel.

TEKST: TRYGVE ENGER **FOTO:** ANITA SÆTERØY

VKD er en gratis aktivitetsdag for små og store – hvor hele 33 ulike organisasjoner sørget for et vidt spekter av ulike aktiviteter. Årets arrangement samlet hele 30 000 besøkende.

Arrangementet er i regi av Sparebankstiftelsen DNB, en ideell stiftelse som gir bidrag til allmennyttige formål. Skogselskapet har et nært og godt samarbeid med stiftelsen.

Skogselskapet stilte med en stor gjeng bestående av både ansatte fra DnS, fylkesskogselskapene og frivillige medhjelpere og hadde ansvaret for at «verdens kuleste» plankehytte ble bygget. Videre sørget våre

positive og engasjerte medarbeidere for at skogens mangesidige betydning ble vist frem på festningen. I tillegg var det egen natursti (Skogens vokter og Skogens brannvokter quiz) hvor det ble levert inn hundrevis av besvarelser fra de besøkende.

Alle vi snakket med var enige om at dette jo fortsatt er Verdens Kuleste Dag! 🍷

Dyrsku'ns grønne lunge

Endelig kunne vi igjen samles på Dyrsku'n i Seljord. Etter to år med avlysninger grunnet pandemi var utstillere og publikum mer enn klare for å ta turen til landets største landbruksmesse.

TEKST OG FOTO: INGVILD G. FLIFLET

Skogselskapet i Buskerud og Telemark har ansvaret for skogtunet, Dyrsku'ns grønne lunge. I løpet av helgen 10.–11. september var nesten 90 000 mennesker innom Dyrsku'n og tidvis kjentes det ut som om alle fant veien innom skogtunet. Skjermet fra travle handlegater kunne skogtunet by på varmende bålpanner, skikkelig «skaukaffe» og aktiviteter for barna. Skogtunet ble en plass mange besøkte både en, to og tre ganger.

Skogtunet er en flott arena for en skogprat. Det ble mange, gode skogfaglige samtaler med både erfarne skogfolk og nye nysgjerrige skogentusiaster.

I år satte Skogselskapet for første gang opp «Barneskogen». En liten skog som inneholdt en spennende natursti for barn. Den viste seg å være lærerik for både barn og voksne og vi tror og håper at de ca. 1000 barna (og foreldre) som gjennomførte nå kan litt mer om skog og natur. Barna fikk også muligheten til å prøve seg på spikking, kjøring av minilassbærer og en hogstmaskinsimulator.

Med slagordet «fra flis til is» ga AT Skog de besøkende gleden av smaksprøver på is som var laget av fløte fra lokale telemarkskyr smaksatt med vanillin. Vanillinet i isen kom fra grantrær og smaker som deilig vanilje. Skogtunet på årets Dyrsku ble en suksess og vi takker alle som bidro:

- 🌿 AT SKOG
- 🌿 Norgesplanter
- 🌿 Velg Skog
- 🌿 Nome vgs. Avd. Søve
- 🌿 Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
- 🌿 Skogkurs
- 🌿 Skogbrand
- 🌿 Komatsu

Til sammen serverte vi ca. 3000 kopper kaffe, ca. 1000 beger med is, delte ut ca. 1000 capser og hadde utallige skogfaglige samtaler. Vi sees til neste år, og gleder oss allerede! 🌿

OASE: Skogtunet kunne tilby en pause fra de travle handlegatene på Dyrsku'n.

BARNESKOGEN: En popup-skog med natursti for de minste var populært for de mange som hadde tatt turen med hele familien.

HOGST: 5. klassingene fikk innblikk i moderne, semimoderne og gammeldags hogst og transport av tømmer.

1000 Oslo-barn på årets skoleskogdager

For 23. gang ble det i september gjennomført skoleskogdager på Sognsvann for 5. klasse i Osloskolen. 1000 elever fra 14 skoler med til sammen 42 klasser var påmeldt.

TEKST: TORE MOLTEBERG **FOTO:** SNORRE SYNNESTVEDT

For å unngå kø tildeles hver klasse et eget starttidspunkt for løypa. Takket være T-banen møtte alle i tide for rundturen. Før og etter rundløypa i skogen ligger det godt til rette for fri lek og matpause ved Sognsvann. På runden gjennom skogen besøkte elevene fem poster med mannskap som fortalte og demonstrerte emner om skogens mangesidige betydning. Det handlet om hogst og skånsom transport av tømmer, både med lassbærer og hest med lunneredskap. Vi hadde også en post der det levende ble fortalt om dyreliv i skog og vann. På den nest siste posten var det bruk av tre som var tema. Det åpenbare er trelast og papirprodukter, men elevene ble også fortalt at vaniljesmaken i iskrem og fyllstoffet i diverse piller og tabletter samt sminke også utvinnes fra trevirke. På siste post kunne elevene gå gjennom en quiz med tema skogbrann, for så å utropes til Skogens brannvoktere med en caps som synlig bevis. Vi vil fra Skogselskapets side få rette en takk til våre samarbeidspartnere Bymiljøetaten i Oslo kommune, Norsk skogmuseum og Skogkurs som velvillig stiller med mannskap til fire av postene i løypa. 🍃

Nok en dag med yrende liv på Sognsvann

ALLSIDIG: Det var et utall av aktiviteter å boltre seg i på Friluftslivets dag 2022. Skogselskapets bidrag var Skogquiz og utdanning av Skogens brannvoktere. Foto: Kjersti Aurora Kolstad

4. september var det ekstra god stemning på Sognsvann i Oslo. Mange små og store fikk teste ulike aktiviteter på Friluftslivets dag som arrangeres av paraplyorganisasjonen Norsk Friluftsliv, og deres 18 medlemsorganisasjoner.

TEKST: KJERSTI AURORA KOLSTAD

Det luktet pinnebrød og pølser fra de mange bålpannene, noen var ute på vannet i kano eller i klatretårnet for første gang. Det var mulig å gå langrenn på bane for de minste eller teste ut skogkunnskapene i vår egen Skogquiz-runde. Dette årlige arrangementet er til glede for flere tusen barn og familier, og ved bruk av et klippekort som ga uttelling for deltakelse på alle postene, fikk de prøvd ut mye forskjellig de drøye fem timene arrangementet varte. 🌿

Foto: Ola Gram Dæhlien

BRANNVOKTERUTSIKT: Fra brannvaktårnet på Skogmuseet var oversikten over Skogbrukstunet upåklagelig.

SAMARBEID: Skogselskapgjengen som bidro besto av Tore Molteberg fra Det norske Skogselskap, Lars Erik Rønningen og Knut Arne Gjems fra Hedmark og May-Sylvi Skinnerlien og Ola Gram Dæhlen fra Oppland.

Godt besøk på Jakt- og fiskedagene

Etter to lange koronaår var det igjen klart for De nordiske jakt- og fiskedagene ved Norsk Skogmuseum på Elverum 11.–14. august.

TEKST: TORE MOLTEBERG **FOTO:** LARS ERIK RØNNINGEN OG MAY-SYLVI SKINNERLIEN

Dette er en ettertraktet møteplass for jakt-, fiske- og friluftinteresserte fra store deler av landet. Det ble registrert 26 775 besøkende i løpet av de fire dagene, en økning på 206 besøkende fra 2019 da arrangementet sist fant sted.

Skogselskapets rolle i arrangementet er å administrere det vi kaller for Skogbrukstunet. Skogbrukstunet er en ikke-kommersiell oase i et ellers nokså kommersielt arrangement. Her samles noen aktører i skogbruket for å gi et tilbud om aktiviteter for barn med snekring av plankehytte, quizen «Skogbrukets mestermøte» og servering av kaffe. Mye kaffe. For barna var det også på plass en stor sandkasse med skogsrelaterte leker. Noe som nok en gang trakk mye folk i vår retning er lyden av motorsag. Motorsagshowet var det tidligere verdensmester Ole Harald Løvenskiold Kveseth som sto for og denne karen har ikke glemt gamle kunster. På lørdagen sto skihistoriker Thor Gotaas for et foredrag med tema «Skiløpere og skogsarbeid». Som vanlig fikk han sagt mye på kort tid. 🌿

OPPVISNING: Tidligere verdensmester i motorsag Ole Harald Løvenskiold Kveseth viste hva han var god for.

KJENT FJES: Håvard Lilleheie har rollen som Kong(l)e.

3 millioner i støtte til Skoleskogdager og «Kong(l)e for en dag»!

Takket være Sparebankstiftelsen DNB har vi anledning til å få med enda flere barn ut for å lære om skogens mangesidige betydning! Vi er allerede godt inn i året, og har vært ute med rundt 10 000 elever i vårt landstrakte land, og flere skoler blir det også i år.

TEKST OG FOTO: KJERSTI AURORA KOLSTAD

BAK SCENEN: I skrivende stund er de forhåndsproduserte filmene til «Kong(le) for en dag» laget. Med på innspillingen var elever ved Bærum Montessoriskole og Håvard Lilleheie. Resten av arrangementet vil bli direktesendt.

SAMARBEID: «Kong(le) for en dag» er et samarbeid mellom Skogselskapet og Skogkurs. I år er det Karl Henrik Berke og Anna Lena Albertsen som skal være programledere.

Pilotprosjektet vårt fra i fjor, «Kong(le) for en dag», var en stor suksess, hele 8000 elever fra 300 skoler rundt om i landet deltok på denne digitale skoleskogdagen! Spennende blir det når vi den 28. og 29. september skal gjenta dette. I år har vi gjort noen endringer og tilpasset opplegget etter nyttige tilbakemeldinger fra lærere som deltok i 2021, og vi har fått med oss selveste Håvard Lilleheie som Konge eller Kong(le) for en dag. Mange barn kjenner ham fra NRK Super, der han blant annet spiller Diadalos i Labyrint, og Rodde i Rodde og Kikkan mm. Hvordan dette blir, og bilder av barnas bidrag kommer i 4. utgave av Skog og Miljø. Med de 3 millionene fra Sparebankstiftelsen DNB øremerket Skoleskogdager og Kong(le) for en dag over 2,5 år, fordelt mellom Det norske Skogselskap og fylkesskogselskapene, er vi sikret finansiering for slike aktiviteter, og kan ta med enda flere barn ut. 🌿

SAMTALE: Trygve Enger ledet skogsamtalen hvor Steinar Lyngstad fra Senterpartiet, Ingvill Dalseg fra Høyre, Knut Dreier fra Moelven Van Severen og Woodworks! Cluster og Kjersti Kinderås fra Woodworks! Cluster deltok.

Arboretet på Kvatninga står nå klart for besøkende

Sol fra skyfri himmel la rammene for en verdig og fin skogfaglig markering av 10-årsjubileet til Arboretet på Kvatninga. Med stor deltakelse fra næringsliv, forvaltning, samarbeidspartnere, medlemmer av skogselskapet m.fl., ble det en svært vellykket og hyggelig dag!

TEKST OG FOTO: RANNVEIG KRISTIANSEN

Arrangementet startet i storsalen med nyvalgt styreleder i Skogselskapet i Trøndelag Ståle Solem, som ønsket gjestene velkommen. I tillegg til 10 års jubileum kunne også styrelederen fortelle at Skogplanter Midt Norge AS runder sine første 20 år i disse dager. Dobbel

grunn til feiring! Overhallas ordfører Hege Saugen tok deretter ordet, gratulerte med dagen og fortalte om den positive utviklingen på Kvatninga og alt det spennende som skjer. Tidligere planteskolebestyrer Per Olav Grande holdt en interessant orientering om etableringen av Arboretet, som var en gave i forbindelse med hans far Gunnar O. Grandes 100-års dag. Gunnar O. Grande var

bestyrer for Kvatningen Planteskole og sekretær for Namdal Skogselskap fra 1940 til han gikk av med pensjon i 1978. Det er 10 år siden Arboretet ble offisielt åpent og tiden frem til i dag er brukt til å etablere et rikt utvalg av norske bar- og løvtrær. For Skogselskapet i Trøndelag vil Arboretet være sentralt i formidlingen av skog og tre til barn og unge, og andre som ønsker å besøke Kvatninga.

SKOGFAGLIG TYNGDE I SALEN

Deretter var det duket for 4 faglige og høyst aktuelle innlegg, som bidrog til engasjement og spørsmål fra salen. Skal vi trekke ut noen hovedpunkter fra innleggene må det være at Gro Hysten kunne konstatere, med bakgrunn i prognoser fra Landsskogtakseringen, at det er grunnlag for en betydelig økning i avvirkningen i Trøndelag i årene som kommer, og at andelen furu øker. Det er positivt for verdikjeden skog i Trøndelag, som også skogeieren er en sentral del av.

Jost Ruwoldt mener at det er store muligheter med økt uttak av lauv og at virket kan danne grunnlag for nye produkter i årene som kommer. Lauvtrær har flere fordeler som for eksempel en bedre mekanisk styrke (langfibret), høyere energiverdi ved forbrenning og har komplementære egenskaper. Lauvtrær inngår i papirmasse, som trelast og byggematerialer, som bioenergi, i pyrolyse og trekull, og i bioraffinering. Forbruket har vært konstant i lengre tid, men man ser nå at behovet øker! Odd Morten Aalberg gir inntrykk av at papirmassefabrikken i Folla går godt og de har investert store beløp i produksjon og miljøtiltak. Aalberg var derimot tydelig på at det er mange faktorer som gir stor usikkerhet i markedet fremover, herunder tilgangen på lokalt råstoff og markedsutvikling. FollaCell har i perioder i år hatt en lagerbeholdning som tilsvarer kun timer med drift, det har til tider gitt dårlig nattesøvn hos sjefen!

Atila Haugen, kongen av droner i Trøndelag og en særdeles engasjert foredragsholder, fortalte om hvordan dronene nå inntar det norske skogbruket og hvilke muligheter som finnes. Haugen jobber tett med bl.a. Allskog og Skogfrøverket, oppdrag som går på gjødsling, feltkontroller, podekvistsanking m.m. Men han kan også utføre effektive og bærekraftige oppdrag på vegne av gårdsskogeieren. Her kan nevnes plantekontroll, suppleringsbehov og befarung ved omfattende stormskade. Droner er på full fart inn i skogen og det er kjempespennende!

OMVISNING, SKOGPOLITISK SAMTALE OG HELGRILLET REINSDYR

Etter faglig påfyll var det satt av tid til omvisning i Arboretet og i planteskolen. I Arboretet er det nå 32 ulike treslag. De aller fleste treslagene er vanlige i den trønderske skogen, i parker og hager. Ved hvert treslag er det skilt med informasjon som bidrar til kunnskapsheving hos leseren. Av de litt mer spesielle treslagene kan vi nevne diverse sorter av edelgran, «Johansigrana» med sine røde nyskudd og Ornäsbjørk. Arboretet er åpent for publikum, og ønsker man en guidet tur eller leie av anlegget til selskaper, møter m.m., så kan man ta kontakt med Skogselskapet i Trøndelag.

Administrerende direktør i Det norske Skogselskap, Trygve Enger ledet en skogsamtale med representanter fra Skognæringa og det politiske miljøet. Samtalen tok for seg sentrale tema som økt bruk av tre i store bygg, bærekraftige erstatningsmaterialer, skog og klima og ikke minst tilgangen på råstoff. At skogen er viktig som klimaregulator, som råstoff til produkter og materialer og at vi er avhengige av aktive skogeiere er alle enige om. De store spørsmålene er hvordan statlige virksomheter skal omsette strategier rundt både klimavennlige- og innovative innkjøp til praksis, og endre regelverk slik at smart tre-byggeri konkurrerer på lik

TRESLAGSSAMLING: Ved alle de 32 treslagene i arboretet finner man informasjonsskilt som forteller om treet, slik Erlend Grande viser her.

FORSKNING: Gro Hysten, forsker ved Nibio, viste til resultater fra Landsskogtakseringen da hun fortalte at det er grunnlag for en betydelig økning i avvirkningen i Trøndelag i årene som kommer.

linje med andre byggematerialer! Og hvordan øke uttaket av den trønderske skogen slik at industrien bli forsynt gjennom hele året i et bærekraftig perspektiv?

Arrangementet ble avsluttet med helgrillet reinsdyr, som så ut til å falle i smak. Tusen takk for dagen, og velkommen til alle som ønsker å besøke Arboretet på Kvatninga! 🌿

«Hvem eier skogen vår?» En debatt om flerbruk

I samarbeid med skogeierlagene i Vestfold arrangerte Skogselskapet «Søndag i skauen» med skogdebatt 4. september. Arrangementet var en del av Friluftslivets uke, og foregikk denne gangen i bynært strøk, på Messeområdet i Tønsberg, der flere andre friluftslivsorganisasjoner også var representert samme dag.

TEKST: ANITA SÆTERØY

Mange mener mye om hogst, vern og rettigheter i skog, uten å vite nok om det. Erfaring tilsier at det er manglende kunnskap og forståelse rundt emnet, og mellom de ulike interesser og fagfelt. Gjennom båsamtale og debatt ønsket Skogselskapet å skape dialog på tvers av friluftsliv, naturvern, allmennhet, skogeier og næring.

I flott turvær, tok vi opp temaet «Hvem eier skogen vår?» – en debatt og båsamtale om flerbruk av skogen. Invitert til debatten var Nicolaus Wedel Jarlsberg, Rasmus Hansson, Atle Rønning og Knut Ivar Løken, der

temaet var vår felles bruk av skogen og vår forvaltning av den i fremtiden.

Nicolaus Wedel Jarlsberg er selv medlem i Skogselskapet og eier og driver av Jarlsberg Hovedgård, et stort og bynært gårdsbruk med mye skog, der flerbrukshensyn i skogen er en del av hverdagen. Knut Ivar Løken fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, har lang erfaring fra skogforvaltning og vet hvordan ting fungerer pr. i dag, hvilke hensyn som må tas og hvilke lover og regler som er gjeldende på skogfronten. Rasmus Hansson fra Miljøpartiet De Grønne er biolog og politiker med lang erfaring fra miljøvernarbeid, og Atle Rønning er entreprenør i Atle Rønning Maskin og representant fra skognæringen og Tønsbergdistriktet skogeierlag. Han har lang erfaring fra skogsdrift, forvaltning og PEFC skogstandard. Det ble en svært god og brobyggende debatt, der flere interesserte tilhørerne også fikk komme med spørsmål og innlegg. Det vil nok komme flere ulike utfordringer når det gjelder bruk av skog i fremtiden, og derfor er en felles forståelse av dette viktig. For å kunne forvalte skogen på best mulig vis bør vi snakke sammen på tvers av interesser og fag – først da kan vi få et nyansert bilde av hvordan skogforvaltning bør foregå i fremtiden.

Arrangementet var gratis og åpent for alle. Skogselskapet og Skogeierlagene hadde ulike aktiviteter i tillegg til båsamtalen, som bålcaffe, saging/kløyving av ved, natursti og spikking.

NOEN AV SPØRSMÅLENE SOM BLE TATT OPP VAR:

Hogst og skogbruk

- Næringa følger PEFC skogstandard. Er folk flest klar over dette, og hvordan kan man øke forståelsen rundt næringsvirksomhet i skog?

Friluftsliv og naturvern

- Er naturvern det samme som friluftsliv? Rent friluftsliv kan skade den ville naturen, men er det nok fokus på dette? Friluftslivet bruker ofte vikarierende argumenter når det kommer til hogst. Det er en oppfatning av at det er «vår skog» og at den er statisk. Den allmenne oppfatningen og innspill om biodiversitet o.l. brukes aktivt for å kunne påvirke skogbruket til egen fordel.

Vern

- Mye skog verner seg selv, fordi det ikke er drivverdig. Men muligens må vi opp i bratte lier for å skaffe nok tømmer i framtida. Hva om tømmerstokken blir svært mye verdt etter hvert?
- Vern er for noen løsningen på alt, men virkningen av vern avhenger av flere faktorer. Hvordan nyansere bildet?
- Hvem eier skogen vs. allemannsretten?

Skogeier og friluftsliv

- Mange forstår ikke at skogeiere og næring må drive i samråd med forskrifter. Hvordan kan man øke forståelsen for hva dette dreier seg om? Skogeier har rett til å utnytte sin egen eiendom. Hva mener friluftslivsfolk om hvor mye skogeier skal tåle av tilrettelegging på sin egen eiendom?
- Hvordan forholder skogbrukere seg til Friluftsløven?
- Hvilke plikter og normer må du som friluftsmenneske forholde deg til?

Samfunn

- Hvem skal betale merkostnadene for å drive et tilpasset og bynært skogbruk?
- Hvordan skal våre etterkommere forvalte våre ressurser? Hvordan ser for eksempel en naturverner for seg framtida? Hva skal vi ha som hovedressursgrunnlag i landet vårt i framtida sett i skogens 100 års perspektiv?
- Tilveksten i Norge går for første gang ned på 80 år. Vi har plantet mindre og brukt mer enn vi kan fortsette å gjøre. Hva tenker vi om det?

SKOGSDRIFT PÅGÅR

I dette området pågår det for tiden skogsdrift.

Arbeidet utføres etter «standard for levende skog» som tar hensyn til både plante- og dyreliv, samt friluftslivets interesser. Likevel er det ikke til å unngå at drifteveier og området rundt tømmerlunner i hogstperioden kan gi nedsatt fremkommelighet. Det kan oppstå spor og søle etter skogsmaskiner. Kvister og annet hogstavfall kan være til hinder for din ferdsel, men greiner legges igjen på hogstflata for å beskytte jordbunnen mot skader når skogsmaskinene kjører ut tømmeret. Vi ber om forståelse for dette.

Stier, veier og velteplasser vil bli utbedret etter at skogsdriften er avsluttet og tømmeret er transportert bort. Det blir tatt flerbrukshensyn ved gjensetting av enkelttrær og småskog – dette gir skjul og boplasser for fugler og dyr. En god del kvist vil bli liggende igjen fordi de tilfører viktige næringsstoffer til neste generasjon trær. Hogstfeltet vil bli fornyet med ny skog.

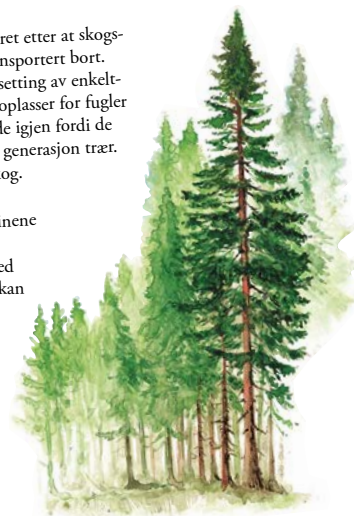
Unngå å komme i nærheten av maskinene uten at du er sikker på at føreren er oppmerksom på deg. Vær forsiktig ved tømmerlunnene, da tømmerstokker kan trille ned. Ferdsel, resting, lek o.l. på tømmerlunner kan være farlig.

GOD TUR VIDERE!

Hilsen skogeier

Utgitt av Det norske Skogselskap, Wergelandv. 23 B, 0167 Oslo. Tlf: 23 36 58 50
info@skogselskapet.no www.skogselskapet.no Illustrasjon: Ulf Dreyer, Marnardal

Nytt skilt

Skogselskapet fornyer og produserer nye aktuelle skilt. «Skogsdrift pågår» er et rykende ferskt informasjonsskilt som er ment for grunneiere som skal hogge og som ønsker å informere allmennheten og friluftsfolket. Vi ser viktigheten av å øke kunnskapen om hva som skjer under en hogst for å hindre unødvendige konflikter.

Skiltet kan bestilles på info@skogselskapet.no

Se også vårt store utvalg av andre typer skilt til bruk i skogen på www.skogselskapet.no/shop/

Eller scan koden

Skogkurs på plass i Mjøsbrygga

Skogkurs har i løpet av august installert seg i nye lokaler ved foten av verdens høyeste trehus. Med på lasset fulgte Skogselskapet i Oppland. 7. september var det offisiell åpning, der den forholdsvis ferske direktøren John Are Lindstad ga uttrykk for sin tilfredshet.

TEKST: JOHS. BJØRNDAL

– Vi får nå moderne lokaler som er skreddersydd for samhandling både internt og eksternt. Og vi får en lokalisering som er enda bedre for vårt formål. I tillegg er bygget med kortreiste materialer og inventar helt rett for vår virksomhet, sa han.

Beslutningen om flytting ble tatt før Lindstad tiltrådte, årsakene var at virksomheten til Skogkurs ikke lenger er knyttet til internat/hotell drift og at det var behov for en mer sentral beliggenhet og bedre kontorforhold.

– Tidligere varte kursene gjerne minst en uke, nå er to dager det maksimale. Men mange har en lang historikk på Honne og både beslutningen og veien frem mot flytting kan ha vært utfordrende. Men min opplevelse er at vi har fått en ny giv med flyttinga. Det er god stemning og det er store forventninger til tida framover, sa han.

– Vi skal bygge videre på det vi er gode på, å gjøre forskning praksisnært og tilgjengelig og legge til rette for utvikling og god samhandling. Dette vil medføre at vi øker vår aktivitet fremover og at vi blir enda mer relevante for de vi samarbeider med, fortsatte Lindstad.

Skogkurs har 25 medarbeidere som nå har fått nye lokaler, i tillegg er det 32 instruktører rundt i landet. Men det er romslig i etasjen, Skogkurs fremleier til Norwegian Wood Cluster, Tretorget og Skogselskapet. Men fortsatt er det god plass. – Vi har ledige plasser i kontorlandskapet. Om noen av våre samarbeidspartnere er på disse kanter og har behov for kontorplass noen timer er det bare å komme innom, sier Lindstad. 🌿

«SNORKLIPPING»: Styreleder Olav Bjella, med John Are Lindstad og Torunn Riise som gode hjelpere, foretok den offisielle åpningen på skogbrukervis. Men med elektrisk motorsag som egner seg for innendørsbruk. Foto: May Sylvi Skinnerlien.

UTSIKT: Skogkurs' nye lokaler ligger i øverste etasje i klossen til venstre for Mjøstårnet. Foto: John Are Lindstad.

TEAM GRAN: Langt inni de Hadelandske skoger har Martine Skarpen, Emil Blekkerud og Matias Svensson ryddet ungsskog i sommer.

100 ungdommer med sommerjobb i skogen i 2022

I flere deler av landet har til sammen 100 ungdommer fått sommerjobb i skogen gjennom Skogselskapet. Gjennom prosjektet JOB:U får ungdommene opplæring og utstyr til å drive ungskogpleie.

TEKST OG FOTO: MAY-SYLVI SKINNERLIEN

En viktig del av prosjektet JOB:U, er å bli bedre kjent med skogbruket og hvilke muligheter som finnes. Gjennom opplæringskurset før de begynner i skogen, en fagdag hvor teamet får se mer av næringen og ikke minst samtale med arbeidslederne som enten er studenter i skogfag eller ansatte almenninger eller kommunen, er dette en unik mulighet til å vurdere skogen som utdanning og arbeidsplass fremover.

Elise Johansen Hagen hadde sommerjobb i skogen for første gang i fjor. Nå har hun gått ett år på skogfag på Ås (NMBU) og er i sommer arbeidsleder for JOB:U Team Ringsaker. Både hun og bestyrer i Ringsaker Almanning, Mathias Neraasen er godt fornøyd med den muligheten.

– Vi er jo en stor aktør innen skogbruket lokalt og en del av vår samfunnsrolle er å hjelpe ungdom i gang med praktisk arbeid og motivere dem for videre utdanning innen skogbruket.

Dette er vi stolte av å være en del av og det ser veldig bra ut det som er gjort på ei uke her, sier Neraasen. Mathias begynte selv tidlig å jobbe i almenningen under utdanning.

– Vi ser hvordan det vi lærer på skolen er ute i praksis. Det er noe annet å gå ute her enn å sitte på skolebenken.

Flere av ungdommene får øynene opp for at skogbruket har en viktig rolle og mange ulike arbeidsplasser etter å ha blitt med i JOB:U.

I fjor gikk 42 prosent av ungdommene som var med i prosjektet videre på grønn utdanning. Verken Martine Flatmo Skarpen på Team Gran og Halvor Dehlimarken Bjørnsgård på Team Brandbu Tingelstad, utelukker at dette gir mersmak:

– Jeg trives godt i skogen og det er moro å se resultat av det jeg gjør. Også er det ekstra gøy å vite at dette er en viktig jobb, sier Martine.

– Vi lærer mye av både de som jobber i almenningen her og på kurset vi var på, så det frister veldig å prøve skogbruk videre, sier Halvor.

I Trøndelag har Skogselskapet og Allskog sørget for at tre gjenger med ungdommer får plante nye trær. 🌱

Foreslår skjerping av foryngelsesplikten

Som varslet i Hurdalsplattformen fremmer regjeringen nå forslag om å skjerpe foryngelsesplikten. Departementet foreslår nå at det må innhentes tillatelse fra kommunen for å skifte fra barskog til lauvskog, og at bare «dei treslaga som utnyttar vekstilhøva på veksestaden best» telles med når det skal kontrolleres om foryngelsesplikten er oppfylt.

TEKST: JOHS. BJØRNDAL

Endringsforslaget ble sendt på i slutten av august og høringsfristen er 29. november. Og det framgår av høringsnotatet fra Landbruks- og matdepartementet at det er nedslående resultater fra den såkalte resultatkontrollen som er bakgrunnen for endringsforslaget.

DÅRLIG STELT

Her vises det til at NIBIO i 2019 fant at 22 % av det kontrollerte arealet ikke var forynget i tråd med reglene. Og hele 38% av feltene tilfredstilte lovens minstekrav, men hadde likevel lavere plantetall enn anbefalt i tabellen som er tatt inn i forskriften. Det er med andre ord bare 40 % av de kontrollerte feltene som er forynget i tråd med anbefalingene. Og regionalt er situasjonen enda verre. For noen fylker på Vestlandet er andelen hvor foryngelsesplikten anses som «ikke oppfylt» på rundt 50 %, heter det. Men det understrekes også at selv om den prosentvise andelen «ikke tilrettelagt» foryngelse er høyest for fylkene langs kysten, har skog-

fylkene langt større arealer med utilfredsstillende tilstand, målt i absolutte tall.

BARSKOG SKAL FØLGE BARSKOG

– Disse endringene skal bidra til at flere skogeiere setter skogarealet raskt tilbake i produksjon etter hogst. De skal også gjøre det lettere for kommunene å følge opp skogeiere som ikke gjør jobben sin, sier landbruks- og matminister Sandra Borch i pressemeldingen som fulgte endringsforslagene. Her vektlegges også at skogen ikke bare skal levere råstoff, men også bidra i klimaarbeidet ved å ta opp mest mulig CO₂.

Og departementets oppskrift er altså å endre noen av paragrafene i Skogbrukslovens bærekraftforskrift. Det gjøres nå klart at der det har vært hovedsakelig barskog (mer enn halve bestandsvolumet) før hogst, skal det ikke være tillatt å satse på lauvskog uten å innhente tillatelse fra kommunen. Og en slik tillatelse må innhentes innen ett år etter hogst. Det er krevende for kommunen å avgjøre om

	Gran- og/eller lauvdominert skog			Furudominert skog		
	G26-G20	G17-G14	G11-G6	F20-F17	F14-F11	F8-F6
Tilrådd plantetal pr. dekar	300-180	230-130	140-60	340-190	240-120	130-80
Minste lovlege plantetal pr. dekar	150	100	50	150	100	50

FORSKRIFTEMDRING: Med den foreslåtte skjerpelsen av foryngelsesplikten vil det ikke lenger bli mulig å gi fullstendig blaffen – under henvisning til at man gjennomfører et treslagsskifte.

foryngelsesplikten kan anses som oppfylt i tilfeller der skogeier hevder å skifte fra barskog til lauvskog uten at det er gjennomført synlige foryngelsestiltak ..., heter det i høringsnotatet. Men det understrekes også at forslaget ikke innebærer noe forbud mot treslagsskifte fra barskog til lauvskog, men at søknadsplikten innføres for at dette skal være et bevisst produksjons- og skjøtselvalg som sikrer en god skogproduksjon for framtida, som det står.

LAUVTRÆR ØNSKET, MEN TELLER IKKE

I tillegg til dette kommer det en innskjerping av hvilke trær som skal telles med når man vurderer om kravet til tetthet i foryngelsen er oppfylt: «... bare treslag som er tilpasset voksestedet og som kan gi en tilfredsstillende produksjon av virke, både når det gjelder volum og kvalitet, kan telles med under minste lovlig plantetall både når det gjelder naturlig foryngelse og planting», heter det her. Og høringsnotatet levner ingen tvil om at man her mener gran på høy bonitet og furu på lavere, og gjerne disse i blanding på midlere boniteter. Men det understrekes samtidig at dette ikke endrer kravet et annet sted i bærekraftforskriften om å tilstrebe 10 % lauvtrær i foryngelsen. Disse skal bare ikke telles med når det skal vurderes om foryngelsen har tilfredsstillende tetthet.

SAMME TETTHETSKRAV

Selve tabellen i forskriften, med minstekrav og anbefalt plantetetthet er ikke endret (se over). Ingen kan derfor bli slått i hodet med skogbruksloven om de kan fremvise 100 bartreplanter pr daa på bonitetene G14–G17, der mye av landets skogproduksjon foregår. Men klarer man ikke det kan kommunene gi pålegg om foryngelse. Denne hjemmelen finnes også i dag, men er for å si det mildt lite brukt. Med en «tydeliggjøring» av regelverket vil det etter departementets mening bli enklere med en slik oppfølging. For penger følger det naturligvis ikke med, departementet mener tvert imot at forslaget «vil innebære en ressursbesparelse for kommunene». 🌿

Les mer fagstoff i Norsk Skogbruk

Abonnementspris for medlemmer i Skogselskapet:

Trykket blad: 780,-

Digital utgave: 700,-

Send e-post til abo@norsk.skogbruk.no

NYE I SKOGSELSKAPET

To kjente navn i Skogselskapet har gått videre til nye arbeidsgivere, og to nye ansatte er kommet til. Christan Espegren i Agder har fått jobb som skogbrukslærer og blir erstattet av Arnstein Knutsen Engemyr. Og i Oppland har May-Sylvi Skinnerlien flyttet litt lenger borti gangen i de nye lokalene i Mjøsbygga og begynt hos Skogkurs. Ellen Mari Geilo er nyansatt i Oppland.

Arnstein Knutsen Engemyr er 38 år og begynte i Skogselskapet i Agder 19. september. Han er utdannet naturforvalter fra NMBU på Ås og har arbeidet hos Statsforvalteren de siste 10 årene. Arbeidsoppgaver har vært planarbeid, jordvern, frivillig vern av skog, forvaltning av trua arter, trua naturtyper og verneområder.

Ellen Marie Geilo er utdannet agronom, frisør, treskjærer og møbelsnekker. Hun kommer fra gårdsbruk i Skjåk. Ellen Marie er nå på vei ut i arbeidslivet igjen etter en tøff periode privat der hun mistet samboeren sin og pappaen til deres felles datter, samtidig som de var gravide med lillesøster da arbeidsulykken skjedde.

– Dette blir et sceneskifte på mange måter for meg, det er med en god dose både ydmykhet, spenning og pågangsmot jeg takket ja til jobb i Skogselskapet. Både faget og folkene passer meg veldig bra, sier hun.

Vi ønsker Arnstein og Ellen Marie velkommen i Skogselskapet!

Årets 5.klasser: Bli med på Skoglekene!

Skoglekene er en landsdekkende skolekonkurranse for 5. trinn. I flere runder får elevene utforske og lære med og om skogen gjennom gode tilrettelagte oppgaver. De innledende rundene foregår i skolens nærskog, der oppgavene handler om nærskogen og artene som lever der, og hvilken betydning skogen har for mennesket. Elevarbeidene sendes inn til bedømming, og de beste vil komme til en nasjonal finale. Finalen foregår på Skogmuseet i Elverum.

Meld på din klasse før 1. desember og se om dere kommer helt til finalen! **Påmelding på www.skoglekene.no**

Skoglekene er et samarbeid mellom Skogkurs, Skogselskapet, Norsk Skogmuseum og Hamar Naturskole.

NY SKOG: Skribenten advarer mot hogst av skog uten at arealene blir forsvarlig forynget etterpå. Illustrasjonsfoto: Astri Kløvstad

Dette er et leserinnlegg. Teksten står for skribentens regning.

Skogen er vårt viktigaste verktøy for å nå klimamåla

I disse dagar er skogen aktualisert. Nokre plassar skal ein fjerne gran langs kysten, kanskje den ikkje høyrer heime der. Nokre plassar bygger ein ned skogområde for å få plass til industri, bustadbygging eller infrastruktur. Og nokre plassar hogg ein skog fordi den er hogstmoden, men ein slit med å få planta ny skog, av ymse grunnar. Uansett årsak til at skogen forsvinn, er det noko som forsvinn med den, nemleg skogen si posisjon, som det beste verkemiddelet vi har globalt, og lokalt, til å fange CO₂ frå atmosfæren rundt oss. Faktisk kan ein ikkje nå klimamåla globalt utan skog. Og i Norge har vi eit potensiale til å plante meir skog. Det er for meg ei gåte korleis skog kan bli fjerna, i vår tid, med grunngeving om at det er eit miljøtiltak. Det kan ikkje vere noko anna enn skylappar som kan vere årsak til det.

Eg håpar vi i framtida, kan plante skog meir fornuftig enn det som har vert gjort tidlegare, men likevel vil eg rette ein stor takk til alle dei som har planta skog, det er dei som i størst grad har gitt oss ein moglegheit til å nå klimamåla i dag. Det bør vere ein inspirasjon til ny skogplanting.

*Erlend Haugen Herstad,
Styremedlem i Sogn og Fjordane Skogselskap*

FAGDAG I STORMRAMMET OMRÅDE

Fredag 19. november 2021 blåste det ned ca. 2 millioner kubikkmeter tømmer på store deler av Østlandet. I Oppland var det mange kommuner som ble rammet av denne stormen, men kanskje mest av alt Sør- Aurdal og bygda Hedalen der det gikk over ende 350 000 m³. Skogselskapet arrangerte fagdag her den 20. august med tema «Hvordan skape ny og

robust skog som tåler et endret klima» Med oss hadde vi Skogsjef i Sør-Aurdal kommune, Nibio, Skogkurs og Statsforvalteren i innlandet. I tillegg var ordfører Marit Hougsrud som selv ble rammet hardt av stormen med. Hun fortalte om sin opplevelse av disse dagene og året som har gått etterpå. Trygve Enger fra DnS kom også og snakket om stedstilpasset skogbruk. Ute på feltet der stormen hadde herjet mest ble det en faglig god dag med 50 deltagere. Mange hadde gode faglige råd til skogeierne i disse områdene. Etter mat og kaffe hadde Skogselskapet i Oppland sitt årsmøte. Erik Eid Hole ble der gjenvalgt som leder av Skogselskapet i Oppland for et nytt år.

Arrangementet i Hedalen viser at det er stort behov for å veilede og dele kunnskap om et stedstilpasset skogbruk. Bare det å bruke rett treslag på rett sted er en viktig formidling å gi til skogeierne, det senker risikoen for skogskader i fremtidskongen. Vi i Skogselskapet i Oppland ønsker å lage flere slike arrangementer i åra som kommer.

NORSKE OG DANSKE ELEVER MED TIL SKOGS

Olav Duun videregående Skole i Namsos har opprettet et samarbeid med H.C. Ørsted gymnasiet (del av TEC i Københavnskole) i Danmark og elever fra linjen Bioteknologi og Idræt. Gjennom støtte fra Erasmus-programmet (EUs program for utdanning, opplæring, ungdom) har de fått mulighetene til å utveksle og utvikle kunnskap, erfaringer og opplevelser på tvers av landene.

De danske gjestene ankom Namsos søndag 18. september og allerede tirsdag ble de invitert til Kvatninga sammen med sin norske klasse for å lære litt om den norske skogen og skogbruket, og ikke minst hvordan skogplanter produseres. På Kvatninga fikk de teoriundervisning fra Skogselskapet og ALLSKOG, og de fikk omvisning i produksjonen og i Arboretet. Deretter ble 45 elever og to lærer tatt med til skogs for å plante skog og lære om bærekraftig skogbruk ved hogst.

En tradisjonell og sentral del av det norske friluftslivet er å koke svartkjelkaffe, grille pølser og steke pannekaker over bål, så det gjorde vi til stor glede for alle sammen. Og selv om språk til tider kan være utfordrende så kunne vi se at ungdommene utover dagen ble bedre og bedre kjent med hverandre. Her kommer det nok til å utvikle seg gode vennskap gjennom utvekslingsperioden.

Takk til hyggelige og pratsomme elever, takk til hjelpsomme lærere og takk til Andreas i ALLSKOG som bistod med faglig kompetanse gjennom hele dagen, skriver Skogselskapet i Trøndelag på sin nettside.

Skog i Sogn

Skogselskapet i Sogn og Fjordane er i full gang med å gjennomføre høstens planlagte skogkvelder. På deres Facebookside kan vi lese følgende rapport fra skogkvelden 20. september:

Skogkvelden ved Soge på Hafslo i Luster kommune i dag samla 35 skoginteresserte fra Huke (Leikanger) i vest til Skildheim (Luster) i aust. Sjølv om asfaltering av vegen til Veitastrand gav ein utsett start og solen gjekk ned bak lisider i vest vart det skogpåfyll og synfaring av hogst av flott grantømmer i Skårdalen. Hogstmaskin, lassberar, tømmerbil og munnlege bidrag frå «Mr. Skog» Arnt Laukeland, Olav Bremer frå At-skog, Ruben Bøthun frå Skogselskapet og Arne Kristian Borger frå Luster kommune/Skog i Sogn

(interkommunal skogforvaltning). Temaene var mange og ein del spørsmål vart og stilt av ei forsamling fóra med pølser frå vedbål med kaffi attåt. Mange flinke og aktive skogeigarar i Luster kommune i god samhandling med tømmerkjøpar, driftsapparat og forvaltning. Ekstra artig var det å se at ei ung jente hadde blitt med faren sin på skogkvelden.

Skogselskapet på Horva Nordnorsk landbruksmesse

Helgeland Skogselskap deltok siste helga i august på Horva Nordnorsk landbruksmesse i Sandnessjøen.

Horva har etablert seg som en viktig arena for landbruket i Nord-Norge. Det arrangeres hvert tredje år og ruller med Agrisjå i Stjørdal og Agroteknikk på Lillestrøm.

Denne gangen satte vi opp et Skogtun sammen med Ytre Helgeland Skogeierlag, Nord-Norsk kompetansesenter skogbruk, Vefsn VGS avd. Marka og statsforvalteren i Nordland.

Det ble en trivelig helg med skogskaffe, sveler og gode samtaler om blant annet ny skogbruksplan på indre Helgeland, utenlandske treslag og mange, mange andre ting. Vi gleder oss til å være med på Horva 2025 og håper alle sammen tar turen innom da, skriver Bjørn Borgan i Helgeland skogselskap til Skog&Miljø.

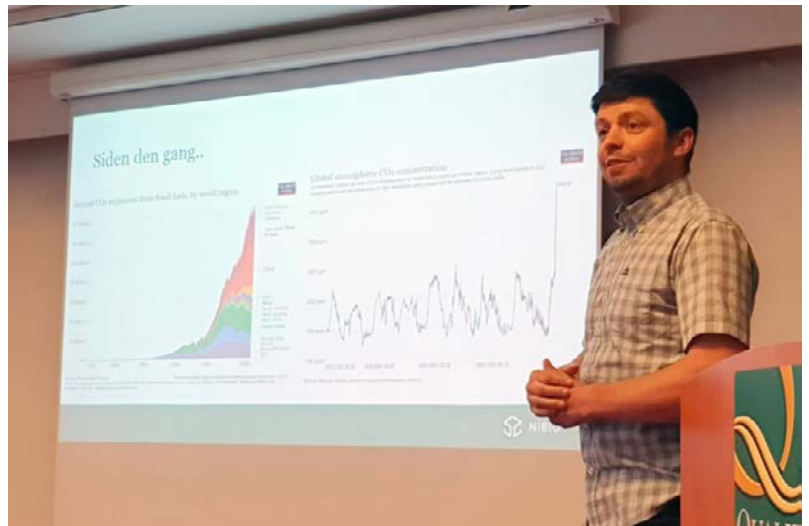
Vel gjennomført fagsamling om skog og klima i Trøndelag

Årets fagsamling ble gjennomført på Quality Hotel Grand Steinkjer den 29. juni hvor vi rettet fokus mot noen av klimaendringenes påvirkninger på skogbruket. 35 deltakere satte sitt preg på dagen med gode innspill og relevante spørsmål. Dette forteller Skogselskapet i Trøndelag på sin nettside.

Helmer Belbo fra NIBIO tok for seg klimaprognoiser i et historisk perspektiv, ulike miljøkrav og hvordan driftsteknikken og maskinene skal klare å henge med i et våtere klima som bidrar til mer krevende driftsforhold. Skogselskapets skogkonsulent, Hans Brede fortalte om skogplantens utfordringer gjennom året i ulike aldre, med ulike klimaendringer, og hvordan ny kunnskap i foredlingen prøver å imøtekomme ulike klimavariasjoner. Dette er som de fleste vet et langsiktig arbeid, men viktig for å sikre en fremtidig optimal skogproduksjon.

For planteskolene som hvert år utvikler seg for å produsere robuste skogplanter, er foredlingsarbeidet også viktig. Selv om produksjon foregår under «kontrollerte» forhold kan ingen kontrollere de lokale klimapåvirkningene som kan variere fra år til år.

Allskogs fagkonsulent Espen Loe tok oss grundig gjennom skogens omløp fra planting til avvirking, og hvilke hensyn man bør ta med

tanke på et varmere klima med mer vind og regn. Tiltak vi utførte tidligere gjelder også nå, men skogeieren bør være klar over at klimaendringer fører med seg større fare for bl.a. billeangrep, større vind- og erosjonsskader. Med rette tiltak til rett tid kan man unngå de store skadene. Tenk treslagsvalg, sørg for mange nok fremtidstrær, bruk mer tid på ungskogpleien og la skogen stå til den er hogstmoden, var Allskogs klare råd!

Sist ut, men med en svært aktuell tematikk var Trond Svanøe -Hafstad fra skogseksjon hos Landbruksdirektoratets avdeling på Steinkjer. Han delte noen tanker omkring EUs satsinger rundt «Bærekraftig finans», «Bærekraftige investeringer», og Klassifikasjonssystem (taksonomi) sett i sammenheng med plattform for bærekraftig finans.

EIKER: Ungene som besøkte oss under Eiker Matfestival fikk blant annet studere skogen gjennom mikroskop.

SARPSBORG: Ole-Christian Løchen setter opp natursti med Tenk Tre-plakater, sammen naturbrukselever fra Kalnes.

AURSKOG-HØLAND: Skoleskogdag på Bjørkelangen for 6. trinn i hele Aurskog-Høland kommune, i samarbeid med kommunen og elever og lærere ved Kjelle videregående

AKTIV HØST FOR SKOGSELSKAPENE I VIKEN

Det har gått slag-i-slag med store og små arrangementer for de tre skogselskapene i Viken fylke etter sommerferien.

– Såpass slag-i-slag går det at vi rekker ikke å dokumentere alt med egne saker til Skog&Miljø, sier Snorre Synnestvedt i Oslo og Akershus. På vegne av kolleger i Buskerud og Telemark og i Østfold har han derfor sammenfattet aktiviteten slik:

Dyrsku'n, Hurdagene og Friluftslivets uke har krevd sine arbeidstimer, men dette er store begivenheter hvor vi virkelig har nådd ut med

budskapene våre til mange mennesker. (Les mer om dette andre steder i bladet.) I tillegg er vi til stede på mange andre små og store lokale arrangementer. Vi er også i full gang med skoleskogdager, og har både tatt med enkelte klasser til skogs og arrangert fellesdager for flere skoler med hundrevis av elever.

Vi har dessuten brukt tid på å styrke vårt samarbeid med den offentlige skogforvaltningen. I slutten av august dro vi på skogfaglig nettverkstur til Trøndelag sammen Statsforvalteren og kommunene, og så har vi planlagt videre samarbeid om skogfaglige webinarer, kurs, skogkvelder og annet hvor målet er å øke aktiviteten i skogen. Vi er glade for at mange blir med på våre aktiviteter, og at mange organisasjoner vil ha oss med på sine, og ser frem til enda flere arrangementer utover høsten.

Tidsskrift for Skogbrug.

Udgivet af

Det norske Skogselskab.

Nr. 9-10 SEPTEMBER – OKTOBER 1922 30. aarg.

Skogsaken i Helgeland

Helgelands skogselskap avsluttet fornylig en omfattende inspeksjonsfærd paa Nordre Helgeland.

I færdten deltok skogselskapets formand Hans A. Meyer og av styret forøvrig skoginspektør Nilsen, skolebestyrer Odin Benum og bonde Ludvig Jacobsen, Korgen; desuten skoginspektør Aaeng, utskiftningsformand Evjen, skogmester Asla og skogassistent Opsahl.

Færdten tok sin begyndelse i Leirfjord

Utlægningen av fredskogfelter i Leirfjord begyndte i 1907 ved skogmester Einar Asla. Feltene staar gjennemgaaende meget vakkert med en gjennemsnittshøide av vel en mandshøide. Aarsskuddene maaler op til 65 cm. Det største sammenhengende felt i Leirfjord er Løkaasfeltet, som er plantet langs lierne opefter Storaen. Arealet er tilsammen 200 maal, og plantningene har allerede vokset sig over løvskogen og git landskapet karakter av barskog. Leirfjordbygden har ialt 53 fredskogfelter paa tilsammen 1 500 maal.

Mulighetene for skogens trivsel i Leirfjord nærmer sig sterkt Sør- og Vestlandets. Her er ypperlig jordbund, gjennemgaaende førsteklases.

Færdten gik fra Leirfjord som egentlig er en indlandsbygd, til øydistrikterne pr motorbaat. Her forberedte man sig saa smaat paa skuffelser, dog uten grund. Særlig avfeiet feltet paa Dønnes gaard al skepsis i saa maate. Feltet er utlagt av godseier Isak Coldevin i 1907, og blev av deltagerne betegnet som et lysende eksempel paa at betingelserne for barskogens gjenreisning ogsaa ute i kystdistrikterne er rikelig tilstede. Derimot syntes feltet paa Finkomma mere at ligge paa grænsen. Ved stedeigne furuarter vil dog formentlig opnaas et gunstigere resultat end ved at plante gran som her er slemt utsat for haard paakjending av veiret.

Videre gik færdten til Lurøy, Meløy, Rødøy og Nesna. Feltene staar gjennemgaaende bra overalt og interessen for skogplantningsarbeid er levende blandt grundeierne. Flere foredrag holdtes paa de forskjellige steder og mange grundeiere tegnet sig for nye fredskogfelter.

NYHETS KLIPPET

EU vil stramme inn norsk skogbruk

Forrige uke vedtok EU-parlamentet nytt regelverk som begrenser bruken av bioenergi. Norges Skogeierforbund mener den norske regjeringa må jobbe for å fjerne beslutninga.

Europaparlamentet har vedtatt et nytt regelverk for fornybare energikilder. Det nye regelverket vil innbefatte bioenergi og bruken av dette.

Administrerende direktør Per Skorge i Norges Skogeierforbund mener forslaget er urovekkende, og at det truer lønnsomheten i skogbruket.

– Fellesutfordringa i EUs lovgivning er at den er sjablongmessig. Det nordiske skogbruket har både høyt opptak av CO₂ og en god utvikling i det biologiske mangfoldet i skogene. Problemene i andre deler av Europa løses ikke ved å begrense bruken av skogen i Norden. Ulike forhold og utfordringer krever ulik behandling.

EU-parlamentet vedtok grenser for hogst av gammel skog og primærskog for biomasse. Hele trær som hogges ned og brukes til pellets vil ikke bli subsidiert, men rester fra trær og trevirke vil fortsette å motta tilskudd til pelletsproduksjon.

I tillegg ønsker EU å redusere produksjonen av bioenergi inn mot 2030. Dette er del av EUs nye skogstrategi.

– Det mest problematiske ved parlamentets vedtak er at de ønsker å sette et tak på bruk av ferskt trevirke til bioenergi for deretter å foreta en utfasing fram mot 2030, sier Skorge. Taket vil også omfatte skogsavfall, men ikke sagflis og andre sidestrømmer fra tre- og papirindustrien.

– En slik begrensning av bioenergi fra skogen vil åpenbart forsinke overgangen fra fossile energikilder til de fornybare, fortsetter han.

Bakgrunnen for at EU ønsker en ny skogpolitikk, er blant annet at produksjon av bioenergi har blitt en så lønnsom virksomhet at Europa avskoges. Bioenergi ble subsidiert for mer enn ti år siden og skulle være et fornybart alternativ til olje, gass og kull.

120 millioner tonn tre som ble brent i fjor, klarer ikke EU å spore tilbake, og det fryktes at tømmeret kommer fra vernede skoger. Bioenergi utgjør i dag 60 prosent av den fornybare energien i Europa.

I en situasjon med energikrise og stigende priser er det svært krevende at tilgangen på bioenergi begrenses, mener Skorge. Derfor synes Norges Skogeierforbund at det nye EU-regelverket ikke bør gjelde her til lands:

– Vedtaket fra parlamentet er et svært negativt signal til skogeiere som driver et bærekraftig skogbruk der hogst etterfølges av skogplantning, og der det legges stor vekt på å ivareta artsmangfoldet, sier han.

Den endelige avgjørelsen om regelverket skal innføres i EU vil skje etter forhandling mellom EU-parlamentet, rådet og kommisjonen. Det vil skje under Sveriges formannskap i EU våren 2023.

Nationen, 20. september 2022

SELSKAPET

SKOGSELSKAP

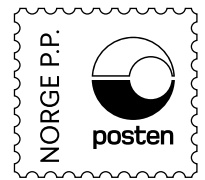

POPULÆRT KJØRETØY

Tobias på snart tre år var en av veldig mange barn (i alle aldre) som prøvde seg på lastning av tømmer med lassbærer på Hurdagene. Foto: Astri Kløvstad

HAR DU ET BILDE DU VIL DELE MED OSS?

Send det til info@skogselskapet.no Kanskje kommer det på trykk!

Returadresse:
Medievekst AS
Postboks 424, Sentrum
0103 OSLO

Etter tre års ventetid er det endelig klart, det 53. EFNS blir arrangert i

Sarajevo i Bosnia-Hercegovina 5.-11. februar 2023

Representanter fra hvert land skal møtes 28-29. oktober for å planlegge arrangementet. Informasjon om arrangementet og påmelding kommer etter dette.

**Hold av tidspunktet
i februar og bli med!**

Fra stafetten
i 2020:
Norge1 i klassen
«Under 50 år» klarte
en strålende
3. plass.

Les mer på www.efns.no